

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الموجز فی اصول الفقه

تقسیمات واجب

جلسه ۱۴

استاد وافی

تقسیمات واجب

تقسیم اول:

۱- مشروط:

مثال: نماز نسبت به دخول وقت، واجب مشروط است (تا وقت داخل نشود، نماز واجب نمی

شود)

۲- مطلق:

مثال: نماز نسبت به طهارت، واجب مطلق است (وجوب نماز متوقف بر طهارت نیست)

تقسیم دوم:

۱- غیر مؤقت: زمان در آن دخالتی ندارد (گرچه وقوعش در ظرف زمان است)

الف- فوری: تاخیرش از اول وقت امکانش جایز نیست (مثال: جواب سلام)

ب- غیر فوری: تاخیرش از اول وقت امکانش جایز است (مثال: قضای نماز)

۲- مؤقت: زمان در آن دخالت دارد

الف- المضیق: زمانی که اتیان واجب طول می کشد، با زمان معین شده برای انجام آن

مساوی است (مثال: روزه)

ب- الموسع: زمان معین شده برای انجام آن، وسیع تر از زمان اتیانش است (مثال: نمازهای

یومیّه)

در بیان امام صادق (علیه السلام)

تقسیم سوم:

۱- واجب نفسی: وجوبش بخاطر خودش است (مثال: نماز)

ImamSadiq.tv ۲- واجب غیری: بخاطر غیر خودش واجب شده (مثال: وجوب وضو برای نماز)

تقسیم چهارم:

واجب اصلی: واجبی که با خطابی مستقل از طرف مولی وجوبش بیان شده (مثال: نماز)

واجب تبعی: واجبی که وجوبش به تبع و در ضمن واجب دیگری فهمیده می شود (مثال: وجوب

رفتن به بازار برای خرید کردنی که امر مولاست)

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv تقسیم پنجم:

۱- واجب عینی: واجبی که بر یکایک مکلفین واجب است و با اتیان یکی از مکلفین از دیگران

ساقط نمی شود (مثال: نمازهای یومیّه)

۲- واجب کفایی: واجبی که بر عامّه مکلفین واجب است و با اتیان عده ای، وجوبش از سایرین

ساقط می شود (مثال: تجهیز و نماز میت)

تقسیم ششم:

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۱- واجب تعیینی: واجبی که جایگزین ندارد (مثال: نمازهای یومیّه)

۲- واجب تخییری: واجبی که جایگزین دارد (مثال: کفاره باطل کردن عمدی روزه ماه رمضان)

تقسیم هفتم:

در بیان زمام صادق علیه السلام

- ۱- واجب توصلی: قصد قربت در صحت آن شرط نیست (مثال: جواب سلام)
- ۲- واجب تعبدی: قصد قربت در صحت آن شرط است (مثال: نماز، روزه)

✓ قصد قربت با یکی از راه های زیر حاصل می شود:

- ۱- به قصد اجرای دستور الهی واجب انجام شود
- ۲- واجب فقط برای خدا انجام شود با قطع نظر از امر خدا
- ۳- واجب انجام شود چون نزد خدا محبوب است نه نزد نفس مکلف